

Ostend Declaration

Ostendes deklarācija

Eiropas jūras zinātniskās un tehniskās pētniecības aprindas gatavas sniegt zināšanas, pakalpojumus un atbalstu Eiropas Savienībai, tās dalībvalstīm un asociētajām valstīm, atzīstot, ka

“Jūras un okeāni ir viena no 21. gadsimta lielajām problēmām”.

To darot, mēs atzīstam:

- okeāna svarīgo lomu zemes un klimata sistēmās;
- piekrastes, jūru un okeānu, kā arī to ekosistēmu nozīmi mūsu veselības un labklājības saglabāšanā;
- pasaules vides pārmaiņu arvien lielāko ietekmi uz jūras vidi un šīs ietekmes būtiskās sociālekonomiskās sekas;
- to, ka pašreiz ir jāveic pamatizpēte, lai novērstu būtiskas nepilnības mūsu pamatzināšanās par piekrastēm, jūrām un okeāniem;
- milzīgas iespējas jauninājumiem, ilgtspējīgai labklājībai un darbavietu radīšanai tādās jaunās un pastāvošās jūrniecības nozarēs kā akvakultūra, atjaunojamā enerģija, jūras biotehnoloģija un jūras transports, un
- nepieciešamību izskaidrot šos uzdevumus visām sabiedrības nozarēm.

Turklāt mēs uzsveram **jūras zinātnes un tehnoloģijas būtisko nozīmi**, sniedzot zināšanas un izpratni par jūrām un okeāniem un to bioloģisko daudzveidību, radot jaunas iespējas un tehnoloģijas, kas atbalstīs un sekmēs:

- darbavietu radīšanu, izmantojot gudru, ilgtspējīgu un visaptverošu izaugsmi (stratēģija “Eiropa 2020”);
- Integrētas Eiropas Savienības jūrniecības politikas (2007), Eiropas Pētniecības telpas (EK Zaļā grāmata par EPT, 2007) un citu politiku, piemēram, kopējās zivsaimniecības politikas īstenošanu;
- labu vides stāvokli mūsu jūras ūdeņos līdz 2020. gadam (Jūras stratēģijas pamatdirektīva) un
- saistīto lielo, tostarp pārtikas, enerģijas un veselības problēmu risināšanu, kā noteikts Lundas deklarācijā (2009).

Jūras zinātniskās un tehniskās pētniecības aprindas atzīst, ka, reaģējot uz Golvejas (2004) un Aberdīnas (2007) deklarācijām, ir panākts ievērojams progress, ko apliecina Integrētas Eiropas jūrniecības politikas (2007), tās vides pīlāra – Jūras stratēģijas pamatdirektīvas (2008) un Eiropas stratēģijas jūras zinātniskajai un tehniskajai pētniecībai (2008) pieņemšana, un apņemas turpināt virzību uz priekšu šī visaptverošā politikas regulējuma ietvaros.

Pievēršanās jūru un okeānu lielajām problēmām

EurOCEAN 2010. gada konferencē tika noteiktas jūras zinātniskās un tehniskās pētniecības prioritārās problēmas un iespējas tādās jomās kā pārtika, pasaules vides pārmaiņas, enerģētika, jūras biotehnoloģija, jūras transports un jūras teritoriālā plānošana, tostarp jūras gultnes kartēšana. Konferencē tika sniegta skaidra informācija par sociāli ekonomiskajiem ieguvumiem, ko Eiropa var gūt no jūrām un okeāniem, un pētniecības un tehnoloģijas izšķirošo nozīmi, risinot jūru un okeānu lielās problēmas.

Eiropas jūras zinātnes un tehnoloģiju aprindas ir gatavas risināt šīs problēmas, balstoties uz esošajiem sasniegumiem un iniciatīvām un sadarbojoties ar rūpniecības un valsts sektoru, kā arī aicina Eiropas Savienību, tās dalībvalstis un asociētās valstis atvieglot šo soli, veicot šādas aktīvas un saskaņotas darbības:

1. Kopīga plānošana

Izstrādāt saskaņotu regulējumu, apvienojot Eiropas programmu un dalībvalstu līdzekļus, lai risinātu jūru un okeānu lielās problēmas, ietverot būtisku jūras zinātniski pētniecisko infrastruktūru identificēšanu un piegādi. **Kopīgā plānošanas iniciatīva par “veselīgām un produktīvām jūrām un okeāniem”** tiek saskaņota atbilstošā mērogā, un Eiropas Komisijai un dalībvalstīm tā būtu aktīvi jāatbalsta.

2. Eiropas okeānu novērošanas sistēma

Atbalstīt precīzi saskaņotas un ilgtspējīgi finansētas **“Eiropas okeānu novērošanas sistēmas”** izveidi, lai i) atjaunotu Eiropas vadošo lomu pasaulē jūras zinātnes un tehnoloģijas jomā, ii) reaģētu uz sabiedrības vajadzībām, atbalstot tādas galvenās politikas iniciatīvas kā **integreto jūrniecības politiku** un **Jūras stratēģijas pamatdirektīvu**, un iii) atbalstītu Eiropas ieguldījumu globālo novērošanas sistēmu izveidē. To varētu panākt, labāk saskaņojot valstu iespējas ar atbilstošiem ieguldījumiem sadarbībā ar attiecīgām iniciatīvām (piemēram, ESFRI, EMODNET, GMES), kā arī iesaistot galapatērētājus.

3. Pētniecība, lai iegūtu zināšanas

Izveidot piemērotus mehānismus, lai regulāri pārskatītu pašreizējās jūras zinātniskās un tehniskās pētniecības programmas un projektus ar mērķi palielināt to ietekmi, i) izmantojot pētniecības rezultātus, un ii) konstatējot esošas un iespējamās nepilnības.

Tas būtu jāatbalsta, izveidojot valstu un ES jūras zinātniskās un tehniskās pētniecības projektu, programmu un iniciatīvu pārskatu un konstatējumu repozitoriju, kas spētu nodrošināt arhivēšanu, tulkošanu, analizēšanu, ziņošanu un radīt saskaņotu informatīvu produktu, lai sekmētu politikas izstrādi, lēmumu pieņemšanu, pārvaldes darbības, inovācijas, izglītību un sabiedrības informētību.

Lai efektīvi risinātu jūru un okeānu lielās problēmas, ir svarīgi noteikt prioritātes iniciatīvām un programmām, veicinot:

- **Inovācijas**

Nodrošināt paaugstinātu atbalstu inovācijām un jaunu jūras un jūrniecības produktu, procesu, pakalpojumu un koncepciju komercializēšanu, tādējādi atbalstot Inovatīvu Savienību un stratēģiju "Eiropa 2020";

Veicināt darbības, lai vairotu informētību jūras zinātnieku aprindās par potenciālām inovācijām jūras zinātnē un iespējām tās izmantot sadarbībā ar okeāna nozarēm.

- **Apmācību un karjeras attīstību**

Radīt atbilstīgas apmācību un mobilitātes iespējas jūras pētniekiem un inženiertehniskajiem darbiniekiem un nodrošināt stabilu un pievilcīgu karjeras virzību, lai sagatavotu augsti kvalificētu darbaspēku, kas būs vajadzīgs jūras un jūrniecības nozares attīstīšanas atbalstam.

- **Starptautisko sadarbību**

Izveidot ES līmeņa mehānismu, lai stratēģiski uzlabotu starptautisko sadarbību (t.i., starp Eiropas konsorcijiem un trešo valstu partneriem) zinātnes un tehnoloģiju jomā, sniedzot atbalstu sadarbības tīklu veidošanas iniciatīvām, sagatavošanas posma projektiem un konkrētiem pasākumiem;

Stiprināt divpusēju un daudzpusēju sadarbību ar galvenajām finansētājorganizācijām, starpvaldību organizācijām, kā arī jūras zinātnes iestādēm ārpus Eiropas, lai pārvarētu šķēršļus un rastu praktiskus risinājumus svarīgu starptautisko pētniecības programmu un infrastruktūru kopīgai finansēšanai.

Lai mazinātu plaisu starp zinātni un inovācijām un atbalstītu ilgtspējīgu attīstību, Eiropas jūras zinātniskās un tehniskās pētniecības aprindas ir apņēmušās pildīt savu uzdevumu sadarbībā ar rūpniecības un valsts sektoru.